

Konu: Ruhsal İnsan

Yazı: 19

ON ve OK Damgaları

Doç. Dr. Haluk Berkmen

Asya kıtasında çok eski dönemlerde yaşamış bir kültürün geliştirmiş olduğu **Tam-Kavram** içeren kaya resimlerinden bu sitedeki **Kadim Diller** bölümünde söz ettim. Bu şekillere önceleri **Tamga** denmiş, zamanla 'damga' sözcüğüne dönüşmüştür. Isıtan ve aydınlatan güneşi kutsal sayan bu insanlar tek heceli sözcükler üreterek düşüncelerini paylaşmışlardı. Benim de katıldığım görüşe göre, bu Asya kültürünün konuştuğu dilin bir çeşit Türkçe olduğu savunulmakta ve dile **Ön-Türkçe** adı verilmektedir.

Ön-Türkçe'de ateşe OT, güneşe de ON denirdi. Türklerin ON OĞUZ federasyonu olduğundan söz edilir ve 10 tane boydan oluşmuş bir OĞUZ federasyon olduğu sanılır. Bu yanlış bir inançtır. On Oğuz veya **ON-OK-UZ** demek "**güneşe tapan veya güneşe ait olan OK'larız**" demektir. Görülüyor ki sondaki -UZ takısı aidiyet belirten bir takı iken OK kök sözcüğü ile birleşerek OKUZ ve sonraları OĞUZ şeklinde özel isim olmuştur. Ön-Türk araştırmacısı Kâzım Mirşan "**ON-OĞ deyimi Türklerin ON'dan [kozmostan] gelmiş olduklarına inanmış olmalarından kaynaklanıyor**" demektedir [1].

Keza DOKUZ OĞUZLAR 9 tane boydan oluşmuş bir federasyon olmayıp **OT-OK-UZ** yani "**ateşe (güneşe) tapan veya ateşe ait OK'larız**" demektir. Burada yine, zaman içinde, bir değişim olmuş OT-OK-UZ → TOKUZ → DOKUZ değişimine uğramıştır. Keza ÜÇ OĞUZ boyları 3 tane boyu ifade etmiyor, sadece **UÇ-OK-UZ**, yani "**UÇ OK'larımız**" (UÇ tepede duran, en yüksek olan) demektir [2].

UÇ hem "Uçmak" eylemini hem de "Tepe" kavramını içermektedir. 'Uçmak' derken kamların manevi (ruhlar âlemine) uçuş kast edilmektedir. Zira kamlar kararları kendi iradeleri ile almazlar tedavi yöntemlerini daima ruhlara (mistik güçlere) danışarak uygularlardı. Yani bir çeşit aracı durumunda idiler. Bu bakımdan gökyüzüne veya yer altına manevi uçuşlar yaparlardı. Daha sonraları diğer dinler (özellikle Hıristiyanlık) 'uçan melek' kavramını Türklerin kamlarından almışlardır. İslamiyet'in de 'Miraç' inancı kamlıktan kalmadır.

'**En uçta bulunmak**' kavramını içeren damga üç kollu "E" damgası idi. Bu işareti kolları yukarı dönük bir insan olarak da düşünebilirsiniz. Etrüsk abecesinde bu damga vardır ve E harfi sanılmaktadır. Oysaki UÇ olarak okunması gerekir. Türkçedeki "uç" sayısı işte bu 3 kollu "uç" damgasının adıdır. Zaten dikkat edilirse '3' ters dönmüş 'E' den başka bir şey değildir. Nasıl ki uç → üç → E → 3 olmuştusa **OT-OK-UZ → TOKUZ → DOKUZ → 9** olmuştur.

Güneş ise ON→10 sayısına dönüşmüştür. ON sesindeki 'O' sesi ve damgası aynı zamanda Latin ve Yunan alfabelerine O harfi olarak geçmiştir. Arapların sayıları olan 1'den 19'a kadar sayılarda görülen 10 aslında I-O yani "elif-O" (tek O) veya "Gök-Tanrı tektir" anlamını içerir. Aynı mantıkla 9 sayısı da bir yuvarlak (güneş) ve aşağı doğru kıvrılan bir uzantı. Yani, OT-OKUZ "biz güneşten yeryüzüne inmiş ateşten OK'larız" kavramı bulunur. Zira ateş güneşin yeryüzündeki imgesi olmaktadır. İşte Orhon abidelerinde yazılan "Tengri gibi Tengride bolmuş (olmuş) yüce Bilge Kagan" sözü aynı düşünceyi yansıtmaktadır.

Kavramları simgelerle (damgalarla) ve sayılarla ifade etmek, belirtmek, düşüncesi Türklere aittir. Bu derece soyut düşünen bir kültüre batılların "ilkel göçebe kültürü" demeleri ve çoban kültürüne indirgemeleri sadece bu kavramları kendileri üretmemiş olmalarından dolayıdır. Görülüyor ki hem harflerin hem de sayıların kökeninde ön-Türk kültürü bulunuyor. Sırası gelmişken biraz da diğer dillerde sayılara ne dendiğine bakalım.

Sadece '1' sayısını inceleyelim. Arapça elif harfine benzediğinden ve Tanrının tekliğini ifade ettiğinden yukarda söz ettim. Güneşe de ön-Türkçe ON dendiğinden ve yine Tanrı simgesi olduğundan söz ettim. Ön Türkçeden büyük çapta etkilenmiş olan Hind-Avrupa dillerinin ilk şeklinde (proto Hind-Avrupa dili) 1 için ONOS dendiğini tahmin ediyor dilciler. –Os takısı her türlü ismin ardına gelen bir Yunanca takı olup gene Türkçe –uz takısının bozulmuş şekli gibi başka bir şey değildir. ON sözünün diğer Hind-Avrupa dillerine geçişi ise şöyledir:

Eski Almanca : Ainaz (tek)
Eski İngilizce : Aan veya ein
Modern İngilizce : One (uan yani ON)
Modern Almanca: Ein (ayn) on→oan→ayn
Hollandaca : Een (on→an→een)
Fransızca : Un (on→un okunuşu ön)
Oksitan (Güney Fransa dili) : Un
Provesal veya Vaudois (Güney Fransa dili) : On
İsveççe : En
Latince : Unus (Onuz→Unus yani biz ON'uz)
İtalyanca : Uno
Venedik İtalyancası : On
İrlanda Keltçesi : Oin
İskoç Keltçesi : Aon
Yunanca : Ena
Rusça : Odin (O'dır→Oir→Odin) okunuşu Adin
Polonyaca : Yeden
Farsça : Yek (OK'tan YEK'e geçilmiş olabilir)
Keşmirce : Akh (Okh → Akh)
Gucarati : Ek
Hindi : Ek
Bengali : Aek (Okh→Akh→Aek)
Dravidian : Okko ve Okur
Güney Dravidian : Onji ve Ondu
Tamil : Onru

ON sözcüğü ile ilgili olarak Özcan Yüksek şunları yazıyor [3]:

On sözcüğü ve Ok/ogh kökü önemli bir boy isminde bir araya gelir. Bizanslı tarihçi Priscus, 461-465 yıllarında

"Onoguroi"ların Bizans'a bir elçi yolladığını yazar. Bir yüz yıl sonrasında yaşayan Jordanes ve Agathias adlı tarihçiler de, aynı kabilenin Pontic (Karadeniz) bozkırlarına kadar uzandıklarını belirtir. Bir yüz yıl sonrasında, başka bir Bizanslı tarihçi, Theophylactus Simocattes, aynı boydan söz eder ama bu defa Unnugunoi ismiyle yazar.

Torday, bu iki farklı söyleyişin Türk çoğul eki –r ile –n alternatif söylenişini izah ettiğini vurgular.

On + og(uh) + ur, şöyle de söylenir: unn + ug(uh) + -un, yada Un + nug(h) + -un

Anlamı: On + ok (boy) + çoğul eki.

Buradaki Onog / Unnog ile Orta Çin söylenişiyile Hsiung-nu arasındaki benzeşme tabii ki akademisyenlerin gözünden kaçmaz.

Ural Dillerinde 1 kavramı ON'dan değil daha OK'tan türediği görülüyor. OK güneşin yer yüzündeki temsilcisi olduğundan birliğin de simgesi olmaktadır.

Fince : **Üksi** (OK'uz→ Oksi→Üksi)
Estonya dili : **Üks**
Macarca : **Egi** (OK→OG→EEG→EEGİ)

Japonca OK kök sözcüğü ile kavramsal olarak ilişkili birçok söz vardır. İşte birkaç örnek: Oka (tepe), Okan (taç), Okami (yetkili yönetici, iktidar), Okasan (anne) –san takısı saygın anlamına gelir. Okimasu (ayağa kalkmak, diklenmek).

Altay dillerinde ise BİR veya BIR olarak görülüyor. Bu sesin ON veya OK ile hiç ilgisi olmaması ilginç fakat kök olup türettiği sözcükler var. Latinedeki 'Pir' ve 'Pro' sözcükleri Bir'den türedikleri görülüyor. Proto = Önde giden (birinci), Farsça Pir = Birinci, Prolog = Önsöz, Program = Ön şekil.

Asyanın kuzey-doğu ucuna göç etmiş Aleut ve Eskimoların dillerinde 1 için bakın ne deniyor:

Aleut (Ala-Uç) dili : **Atakan**
Eskimo (İnuik – İn-Ok) dili : **Atasık**

Bu iki dilde ATA inancı önemli olmakta ve ATA'lar İLK olduklarından 1 için kullanılmaktadırlar. Eskimo ve Aleut dillerinde de birçok ön Türkçe sözcük bulmak mümkündür.

OK'ların izlerine halen Avrupa'da rastlamak mümkündür. Örneğin, bugün halen kuzey İspanyada yaşayan Bask'ların dili ne Hind-Avrupa ne de Sami dil gurubundan değildir. Bask adı sonradan onlara verilmiş bir addir. Asıl kendilerine verdikleri isim **Özkaldınak** veya **Öz-Kaldın-OK** olup anlamı "**öz kalmış olan, değişime uğramamış, OK**" demektir. Dillerine verdikleri isim de **Özkara**'dır. Burada R←→L değişimi göz önüne alınırsa aslı **Özkalın** olmalıdır. Yani, her şeyleri değişse bile dilleri öz kalmıştır. Bask dilinde birçok Türkçe sözcük bulmak mümkündür.

Bir diğerkanıt güney Avrupa'da, en doğu bölge Atlantik kıyısından tüm İspanya, güney Fransa ve kuzey ile orta İtalya'yı kapsayan geniş bölgeye verilen isimdir. Bu geniş bölgeye **Occitania** (OK'ların ülkesi) denmektedir. Fransızca ve Latince **Occident** 'batı' demektir. Yani OK'lar batıya yerleşmişlerdir. Neye göre batı? Elbette ki Asya'ya göre batı. Yani OK'lar batının öz halkı olmayıp oraya Asya'dan geldikleri açıkça görülmektedir. Geniş Atlas okyanusunun adı da **Ocean** (OK-ean) olup sonraları Osean olarak okunmuştur. Nitekim İngilizce 'deniz' **sea** olup aslı SU dur. Bu sözcük İngilizce Sii şeklinde okunur. Ama SEA yazılır. Anlaşıyor ki aslı SU olan bu sözcük sonradan değişikliğe uğramıştır. Şu halde OSEAN sözünün aslı **OK-SU** dur. Bu da OK'ların Bask bölgesine yerleşmiş olduklarının göstergesi sayılabilir.

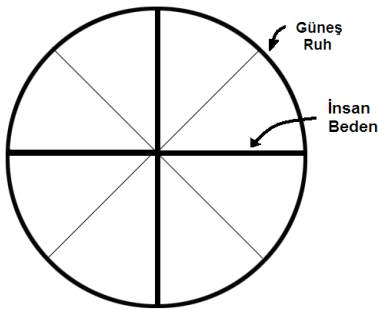
Ayrıca tüm güney Fransa bölgesine OC-ülkesi denir ve orada konuşulan dilin adı da Provençal'dır. Bu dilin Fransızca olmadığı bilinmektedir. Hem Provençal hem de Venedik dillerinde 1 sayısına 'on' dendiğini söyledim. Bu da OK dilinde bir sayısına ON dendiğinin kanıtıdır. Bugün dahi İspanyanın Fransa'ya yakın bölgesine **Catalunya** denir ve orada konuşulan dilin adı **Catalan**'dır. Bu isim aslında:

OK-ATA-LAR→OK-ATA-LAN→KATALAN→KATALANYA→KATALUNYA

dönüşümlerine uğramıştır. Anlamı da "**OK Ataların ülkesi**" olmaktadır. Katalanya aynen Almanya, Türkiye gibi ülke belirtmektedir.

İspanyadan Fransa'ya geçtiğimizde güney Fransa'nın İspanyaya yakın bölgesine "**Langue D'Oc**" adı verilir. Anlamı "OK dili" veya Türkçesi "**OK burnu**" olmaktadır. Bu bölge bir burun gibi olmakta ve bu bölgeye yerleşmiş olan halkın OK boyu olduğu görülmektedir. Güney Fransadaki Provençal dilinde ve Katalan dilinde OK 'evet' anlamındadır. Yani OK denmekle bir onay vermiş oluyorlar. Sağ elini havaya kaldırıp OK diyen kişi "**Seni onaylıyor ve selamlıyorum OK kişi**" demiş oluyordu. Bu bakımdan zamanla OK=Evet olmuştur.

Kuzey Fransa bölgesinde ise 'evet' için OİL (oyl) diyorlardı. Bu da yine OK sözünün biraz fazlaca değişmiş şekli olabilir. Aslının Asya'da asıl sözcüğün OKH şeklinde olduğunu düşünürsek kalın (genizden söylenen) KH sesinin inceliş YL (ağızdan söyleniş) şekline dönüşmesi pekala mümkündür. Zamanla bu kuzey Fransız söyleniş şekli de değişerek **OUI** (okunuşu ui) EVET sözüne dönüştüğünü görmekteyiz.

Üstte sol tarafta görülen şekil ON-OK damgasıdır. Daire ON ve artı işareti OK kavramlarını yansıtır. Daire hem kutsal ruhu hem de güneşi simgeliyor. Ortadaki şekil MU medeniyetinin simgesi olup, ON-OK'u çevreleyen güneş simgesini görmekteyiz [4]. Sağ tarafta ise mutluluk ifade eden bir Tibet mandalası görmekteyiz. Bu konuyu daha ayrıntılı merak edenler için **Kadim Diller** bölümünde **22 sayılı OKH Halkları** başlıklı yazıyı öneririm.

Kaynaklar:

- [1] **At-Oy Ögüntün Eminis**, Kâzım Mirşan, ISBN: 978-975-01736-0-8, Sayfa 15.
- [2] **Asya'dan Göç Eden Ok Boyları**, Haluk Berkmen, Türk Dünyası Tarih Dergisi, Sayı 198, Sayfa 3, Haziran 2003.
- [3] **On Ok**, Özcan Yüksek, Atlas Dergisi, Temmuz 2005.
- [4] **Understanding MU**, James Churchward, Paperback Library Edition, 1970, sayfa 30.